

ΑΠ' ΤΑ ΤΡΑΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

ΑΓΝΗ ΚΡΕΣΕΝΤΣΙ-ΛΑΜΠΕΡΤΟΣ Ο ΑΝΙΚΗΤΟΣ

(Θλιβερή και δραματική ιστορία δυο ερωτευμένων που χάθηκαν άδικα)



Ε μιά απόκρημνη πλαγιά των Αλεννίων, στην επαρχία Αμπρούζιων, βρίσκεται το περίφημο μοναστήρι του Καζαμάρι, όπου μένουν μοναχοί του τάγματος των Τραπεζιστών. Το μοναστήρι αυτό είχε ένα κτίριο μεγαλοπρεπές και πανάρχαιο, χιλίων διακοσίων ετών. Μολονότι απ' την πολυκαρμία έχουν γερμεστή μερικώς απ' τις πέτρυνές του, διατηρεί όλη την καλή του επιβλητικότητα.

Το κτίριο αυτό δεν ήταν πάντοτε μοναστήρι. Μέχρι πρό διακοσίων ετών ήταν πύργος της αρχαιοτάτης και παντοδύναμης οικογενείας των βαρώνων Κρεσέντσι. Οι Κρεσέντσι έμεναν στη Ρώμη, μα είχαν τόν πύργο αυτό

ως καταφύγιο για ώρες ανάγκης, όσάκις ή τύχη του πολέμου φαινόταν δυσμενής σ' αυτούς.

Οι Κρεσέντσι ήταν απόγονοι των πατριζίων Κρεσέντσι της αρχαίας Ρώμης, είχαν διασωθή, μέσα σε τόσους αιώνες, μόνον πέντε: Ο Κρεσέντσι, οι Σαβέλλι, οι Φαγκαλιάνι, οι Όρσίνι και οι Κολόννα.

Σιγά-σιγά οι Κρεσέντσι είχαν γίνει οι ισχυρότεροι φεουδάρχες της μέσης Ιταλίας και το 998, ο βαρβάρων Αίθουτος Κρεσέντσιους κατώφθωσε να καταργήσει την έξουσία του Πάπα στη Ρώμη, να ιδρύσει δημοκρατία, να ανακηρυχθεί έπειτα βασιλεύς της Ρώμης και να στερηθή τέλος αυτοκρατορία του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους, αφού έστραγγάλισε τόν Πάπα Βενέδικτο ΣΤ', ο όποιος δεν ήθελε να τόν στέγηι...

Μόλις όμως τó έμαθε ο αυτοκράτορας της Γερμανίας Όθων ο Γ', έξεστράτευσεν εναντίον του, ένιησε τά στρατεύματά του, τόν συνέλαβε αιχμάλωτο, και τó 1002 μ. Χ. τόν έκαρτώησε. Η γυναίκα του Κρεσέντσιους, που τόν έλάτρευε, ώρκιστηκε να έκδικηθή τόν θάνατό του. Και καθώς ήταν φραία σάν δεινο, κατώφθωσε ν' αγαπήθη τρελλά από τόν Όθωνα τόν Γ' κατά τó διάστημα που έμενε στη Ρώμη. Μιά νύχτα δέ, έπάνω σ' ένα μεγαλοπρεπές σινώπιο τόν έκδηλητρήσασε...

Στά 1150 ο μόνος απόγονος της αρχαιοτάτης οικογενείας των Κρεσέντσι ήταν ο βαρβάρων Όγγο Κρεσέντσι, ο όποιος είχε παντρευθή την κόρη του Λογκοθάδου βασιλεύς του Μπενεβέντο. Απ' τó γάμο του αυτόν απόκτησε μιά μοναχοκόρη, την Άγνη, λίγον καιρό μετά τή γέννησί της, ή μητέρα της πέθανε και ο Όγγο Κρεσέντσι που την έλάτρευε, περιώρισε όλη την άγάπη του στην μοναχοκόρη του. Είχε γι' αυτήν φιλοδοξίες άπειράντες. Ήθελε ν' ανακηρυχθή βασιλιάς όπως ο προπάππος του, ή τούλάχιστον να την παντρεύη με βασιλόπουλο. Γι' αυτό προσπάθουσε να μεγαλώσει όσο τó δυνατόν περισσότερο τó φεουδó του και να τó κάνει ανεξάρτητο.

Και πρώτα-πρώτα άρχισε ν' άπαίξει ένα-ένα τά φεουδα τó Παπικό Κράτος, έκπεφλομένους τó γεγονότος ότι ο Πάπας τότε δεν είχε μεγάλο στρατό μισθοφόρων. Έπειτα τά έβαλε με τούς δυο γειτονικούς τόν φεουδάρχες, τόν κόμητα της Σουα και τόν κόμητα τó Άκοινο. Έπειτα από αίματηρούς πολέμους τριών ετών, άστράξε από τόν πρώτο τó φρούριο τó βουισό Σάν Τσιοβάννι, με όλο τó γύρω φεουδο, και απ' τó δεύτερο τήν πόλι Άρσπνο, πατρίδα τó μεγάλου ρήτορος της αρχαίας Ρώμης Κικέρωνος. Όταν τελείωσε μ' αυτούς, τά έβαλε με τούς καλογηγούς τó Μόντε Κάσσινο και τούς πήρε όλη τήν φραία και έφορη κοιλάδα τó Κόρβο, μαζί με τήν γέφυρα, απ' τήν όποια εισέρχαιτε πλούσια διάδρα. Όλ' αυτά τά κτήματα βρισκόντουσαν στην περιοχή τó βασιλείου της Νεαπόλεως. Με όμητηρή πάντοτε τόν άρχο οικογενειακό τόν πύργο τó Καζαμάρι, ο Όγγο άρχισε να έπεκτεινή τó φεουδó του και πάλι πρós τó Παπικό Κράτος.

Τήν εποχή εκείνη δυο πόλεις τó Παπικού Κράτους, ή Βερούλι και ή Άλάτρι, δεν έννοουσαν να πληρώσουν στόν Πάπα τόν καθιερωμένο φόρο ύποταλείας. Και επειδή ο Πάπας δεν είχε άρκετό στρατό για τόν τιμωρήσει, ο Κρεσέντσι έξεστράτευσεν εναντίον τούς και τις έκυριωσε. Αντί θ-

μως να τις αναγκάσει να πληρώσουν τó φόρο τους στόν Πάπα, τις προσήρτησε στό δικό του φεουδο.

Έτσι πεά έδημιούργησε ένα τεράστιο φεουδο, μεγάλο σχεδόν σάν τήν Πελοπόννησο, και έγένισε τó οικόσημό του μ' ένα σωρό τίτλους: «Βαρβάρων Κρεσέντσι, πρίγκιψη τó Καζαμάρι, κόμης τó Σάν Τσιοβάννι, κόμης τó Βερούλι, κόμης τó Άλάτρι, και δούξ τó Άρσπίνος!...»

Σ' όλες τούς έξοστρατείες έκείνες ο άρχοντας τó Καζαμάρι είχε ως άπαρχηγό ένα νεαρό και άνδρειό εύπατριδη, ο όποιος άνοιάζουσαν Λαμπέρτο ο Άνιχίτος. Ο Λαμπέρτο ήταν από άρχαία, άριστοκρατική, άλλ' όχι όσο έπρεπε πλούσια οικογένεια της Ρώμης. Ο Λαμπέρτο ήταν ο άνδριότερος υιότης της μέσης Ιταλίας. Είχε όσσει τέσσερες φορές τήν ζωή τó Κρεσέντσι στις μάχες, είχε έκπορθήσει τó Άρσπνο, άνέβηκε πρώτος στό φρούριο τó Σάν Τσιοβάννι, σ' αυτόν τέλος χριστούσε ο Όγγο τις περισσότερες έπιτυχίες του.

Ο γυνάικος Λαμπέρτο έλάτρευε τήν φραία Άγνη ή έκείνη άνταπορνιόταν στό άισθήμά του. Ο πατέρας της φραία δεν ήξερε τίποτε. Ο Κρεσέντσι είχε μεγάλες φιλοδοξίες για τήν κόρη του. Μόνος σε βασιλόπουλο θά την έδινε γυνάικα, όπως είπαμε και παραπάνω. Πώς θά τούμυσε λοιπόν να τó εκμυστηρευθούν τó άισθήμά του;

Γι' αυτό μιά νύχτα στεφανωθήκανε μυστικά κ' έτσι ένομοποιήσαν τόν έρωτά τους, φροντίζοντας πάντα να τόν κρύβουν απ' τούς άλλους και πρós πάντων απ' τόν τρομερό Κρεσέντσι.

Σε λίγους μήνες, ή Άγνη έγέννησε ένα χωριτωμένο άρσάκι. Τó παρέδωσαν στη γυνάικα ένός στρατιώτου εμπιστού τó Λαμπέρτο, ή όποια έμενε μέσ' στόν πύργο τó Καζαμάρι και έτσι ή Άγνη πού λάτρευε τó παιδί της μορφώσε να τó βλέπει όποτε ήθελε.

Κάποτε όμως ο Κρεσέντσι ύποψιάστηκε. Φώναξε τότε τήν Άγνη και της είπε:

— Δεν ξέρω άν πρέπει να πιστέψω μερικώς ύποψίες που μου γεννήθηκαν... μερικώς ύποψίες άνάξιες για σένα και για μένα. Για πές μου, Άγνη... μήπως ή καρδιά σου... μήπως ή αειρία σου... μήπως ο Λαμπέρτος!...

— Ο Λαμπέρτος, πατέρα, είπε ή νέα ζωφρά, δεν έχει κάνει τίποτε τó προσβλητικό γι' σένα και για μένα. Και θά ήθελα να μάθω ποιός έτόλ-

μισε...

— Άλλοίμονο και στός δυο σας άν τυχόν καμιά μέρα μάθω πός με γελάσατε, πός μ' άτιμάσατε!... Μόνον μόνον σκέπτομαι κάτι τέτοιο φρενιόξω. Θά τó πληρώσετε με τή ζωή σας... Προσέξτε!...

Κατατρομαγμένη ή Άγνη φρόντισε, με πρώτη ευκαιρία, να συναντήσει τόν Λαμπέρτο και να τού πη τούς φόβους της.

— Πρέπει τó παιδί να φύγει απ' τόν πύργο, της είπε άμέσως. Απ' τήν λαχάρα σου, γι' αυτό δεν κατορθώνεις να συγκρατήσεις και προδίνεις. Θά τó πάσης στό λαμό σου. Άς τó μεταφέρουμε στό γειτονικό χωριό και πηγαίνεις και τó βλέπεις κάθε μήνα.

— Λαμπέρτο, δεν άντεχω σ' αυτόν τόν χωρισμό. Θέλω να υιοθώ τó παιδί μου κοντά μου! φώναξε ή Άγνη.

Ο Λαμπέρτος που έννοιωσε μ' αυτός τήν ίδια λαχάρα, ύπεχώρησε. Μολαταύτα ο δυο έρωτευμένοι φρόντισαν τώρα να κρύβονται περισσότερο κ' έτσι κατώφθωσαν να διασεβάσουν τις ύποψίες τó Κρεσέντσι.

Έπειτα από δυο μήνες ο φεουδάρχης διάταξε τόν Λαμπέρτο να πάη να έπιθεωρήσει τά φυλάκια τó Άρσπνο και τó Πόντε Κόρβο.

Τήν ώρα που ο Λαμπέρτος έτοιμάσε τούς άνδρες του για τήν έκκίνηση, στην πόρτα τó πύργου φάνηκε ο Κρεσέντσι για να τούς έπιθεωρήσει σύμφωνα με τήν έθιμοτυπία τών φεουδάρχων. Μαζύ τών ήταν και ή Άγνη.

Τή στιγμή όμως που ο άρχοντας τó Καζαμάρι έπιθεωρούσε τούς άνδρες τó Λαμπέρτο, παρουσιάστηκε μιά χωριάτσα μ' ένα μωρό στην άγκαλιά της. Η Άγνη δεν ξεκολλούσε τά μάτια της απ' τó μωρό αυτό. Ήταν τó παιδί της!... Τόσο έπίμονα τó κτύπαζε, ποι κίνησε τήν προσοχή τó πατέρα της, ο όποιος άρχισε να ρωτά τή χωριάτσα, τίνος ελε τó παιδί.

Η χωριάτσα άπάντησε ψυχράμα και με άφέλεια τίς



Μάτια προσπαθούσαν να τόν παραγγοήσουν



ερωτήσεις του και είτε πώς ήταν παιδί της. 'Η 'Αγνη όμως είχε γι- νει καταίτηρη.

'Ο Κρεσέντος, είτε γιατί υποψίασθηκε, είτε γιατί ήταν τυραννικός κ' απάνθρωπος στους ιπποτέτες του, φώναξε έναν ακόλουθό του και διάταξε :

— Πάρε τό μωρό και πέταξέ το στην τάφρο του γούγου! Τό χυτίημα ήταν δυνατό κ' ή 'Αγνη δέν μπόρεσε νά κρατηθή. — Στάσου!... φώναζε στον ακόλουθο. Στάσου!... Μην τό πετάς!...

'Ο ακόλουθος στάθηκε, άλλ' ό Κρεσέντος έγινε ξξω φρενών: — Πώς τολμάς ν' αντίπαθής στη διαταγή μου; οφείλας άγιο- κωπίζοντας την κόρη του.

'Επειτα γυρίζοντας στον ακόλουθο επανέλαβε την απάνθρωπη διαταγή του :

— Πέταξε τό μωρό άμέσως στην τάφρο! Σε διατάξω εγώ, ό ά- φρέντης σου. 'Εμπρός, είδεμή σου παίρνω τό κεφάλι!...

'Ο ακόλουθος ήταν έτοιμος νά υπακούσει, αλλά τότε ή 'Αγνη όρ- ημσε ξξάλλη κοντά του και φώναξε :

— Μή! Μή! Μή! Μην τό πετάγής!... Είνε παιδί μου!... Είνε τό παιδί μου!...

'Ο πατέρας της εφράυζε, 'Αστράφαν τ' άγρια ματια του. — 'Α Έτα; 'Οστε ενέ άλήθεια λούτν; Χίλιοι διαβόλοι!...

'Αλλοιμόνο σου!... Πέταξε τό μωρό στην τάφρο, ακόλουθε!...

'Ο ακόλουθος υπάκουσε αυτή τή φορά και πέταξε τό δούτικο μω- ρό στο νερό, ενώ ό πυροβολστής, γυρίζοντας στους ίππεις πού ή- σαν έτοιμοι νά συνοδεύσουν τον Λαμπετό στην περιοχή του, τους δείταζε νά τον συλλάβουν.

Στό μεταξύ αυτό όμως ή 'Αγνη βλέποντας νά ρίχνεται τό άγγε- λουδι της στην τάφρο, έπρεσε κ' ή όλο μέσα!

Σάν άστραχή τότε ό Λαμπετό όρμησε και ρίχτηκε κ' αυτός στην τάφρο γιά νά σώσει τή γυναίκα και τό παιδί του.

Τότε μόνον ό Κρεσέντος έννοιωσε τό μέγεθος τής δυστυχίας του. Και μέ φωνή πού έτρονιε, άγιο- κως νά φωνάζη σαν τρελλός :

— Τρέξτε!... Σας διατάξω... Σας παρακα- λώ... Σας έκτενω, οσότε τους!... Σώστε τά παιδιά μου, τά τοια παιδιά μου!... Για τον κα- θένα πού θα σώσετε, θα σας δώσω από ένα πύ- ρο!... Σώστε τους!...

Ματαιώς όμως κ' ή διαταγές κ' ή παρακλή- σεις. Οι άνδρες του ριζήθηκαν μέσα στην βαθιά τάφρο, μιά ήταν άρρα πιά. Και μόνον έπειτα από ώρα πολλή έβγαλαν άπ' τό νερό τά πτώμα- τα των πνιγμένων...

'Ο Κρεσέντος γονάτισε τότε κοντά τους και τους φιλούσε και τους τρέις κλαίγοντας, τραβώντας τά μαλλιά του και σχίζοντας τις σάρκες του.

— Τι τά θέλω τώρα τά φέουδα! φώναζε. — Και πράγματι τού ήσαν άρχιστα πιά.

'Εκανε μία μεγαλοερητή κηδεία στην κόρη του, τον άνδρα της και τό παιδί τους και τούς έθαψε στο παρεκκλήσιο του πύργου.

'Επειτα έδωσε τους μισθοφόρους και τό προσωπικό του δια, πέ- ταξε την παντοφία του και ζούσε μόνος κ' έρημος. Μάταια προσπα- θούσαν ή γυναίκες της ίππρησίας του νά τον παρηγορήσουν. Στο τέλος, τον τρομερό πύργο τού Καζαμάρι τον έκανε μοναστήρι, στο ό- ποιο μπήκε αυτός πρώτος καλόγερος! 'Εζησε εκεί μέσα μιά ζωή άσκητική, περνώντας όλες του τις ημέρες με προσευχές, θρήνην και στεναγμούς.

'Ετσι λοιπόν έγινε το τρομερό Καζαμάρι μοναστήρι, στο όποιο μένουν τώρα ό Τραπιστάι.

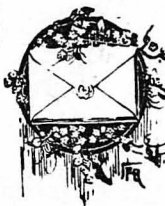
ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Η ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΛΛΑΡΟΥ

Τό κολλάρο εφευρέθη στά 1827 από την 'Αμερικανίδα 'Ανναν Μοντάν, σίςζγο ενός ισοδηματοποιού. Αυτή θέλοντας νά είνε ό σύ- ζυγός της πάντοτε καθαρός μωρατά στην πολιάφιμη πελατεία του, σενήφιζε νά του αλλάξει κάθε μέρα ποικίματα. Για ν' άποφυγή όμως αυτόν τον μελέα, σκέφθηκε νά κατασκευάσει περιλαίμιο χωριστά από τό ποικίμασ κ' έτσι εφευρέθη τό κολλάρο, τό όποιο άργότερα έμει- λε νά λάβη καταπληκτική διάδοσι ό όλον τον κόσμο. 'Η κωρία Μον- τάν όμως δέν άντελήθηφ άμέσως άπ' την άρχη την μεγάλη σημασία της εφευρέσεώς της, άλλα περιωρίζετο νά πρτεινά κολλάρα μονάχα γιά τό σύζυγό της. 'Αργότερα όμως κάποιος ιεροζαήνης ό- νοματι Μτρομόν εφευρεταλλεύθη την ιδέα αυτή και ίδουσε ένα μικρό εργοστάσιο κολλάρων, άπ' τό όποιο έκέρδισε ά- πειρα χρήματα.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- 'Η άνήφορος θα δείξη της γρηάς τό πάλνεμα.
- Μεγαλώνει τό γουμάρι και κοντάνει τό σομάρι.
- 'Οποιος πονει, γαϊδουριανά φωνάζει.
- Όταν φοφήσ ό μαύρος μου, χορτάει μη φτωφώσ.
- Χέρι πού δέν παίρνει τόπος δέν άδειάζει.



ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

'Ο Βασιλεύς και οι άστynomικει. «'Αν ήθελαν θα μ' είχαν σκοτώσει είκοσι φορές!...» 'Ο Βασιλεύς και τό φουρναρέ- πουλο. Τό τρακάρισμα. 'Ο Βασιλεύς άκουει όλόκληρο ξά- ψαλμο. 'Η σίκτρα τυχής τού Β. Θεάτρου. 'Η θλίψις τού Βα- σιλέως. 'Ο Γεωργίος, ό Ψυχάρης και ή... μυστηριώδης γλώσ- σα. Τό ένδιαφέρον τού Γεωργίου γιά τά κρητικά ζητήματα.

'Ο βασιλεύς Γεώργιος δέν ήθελε νά παρακολουθείται στα ταξεί- δια του από μυστικούς άστυνομικούς. Μά κ' αυτοί δέν έννοούσαν νά τον άφήσουν άποφύλακτο, γιατί τέτοιες διαταγές είχαν από τους άνωτέρους τους.

Μία φορά πού ό Γεώργιος βρισκόταν στο Παρίσι, γυρίζοντας στο ξενοδοχείο του, ύστερα από πολύωρη περιπάτησι στους δρόμους, φώναζε κοντά του τον άστυνομικό πού τον ακολουθούσε ζοπισα, σ' άποστασι πέντε βημάτων, και τού ελεγε :

— 'Αδικα κοπάεις, παιδί μου. 'Αν ήθελαν, θα με είχαν σκο- τώσει είκοσι φορές στον σημερινό μου περίπατο, πριν προφτάσης νά με σώσης.

'Αλλοτε πάλι έλεγε σχετικά στον κόμητα ντ' Ομπερβίλ :

— Στο Παρίσι είνε άδύνατο νά λάβης προφυλακτικά μέτρα. Πού νά φύλαξη κανείς μέσα με τόσο πλήθος; Κ' έπειτα είνε τόσο εύ- θιμος αυτός ό κόσμος πού δέν τον φανταζομαϊ ίκανο γιά έγκλήματα.

Μία φορά στο Παρίσι, καθώς πήγαινε άφηρημένος στο δρόμο, ό Γεώργιος, σκόταψε, χωρίς νά θέλη, επάνω σ' ένα παιδί πού κρα- τούσε ένα καλόδι γεμάτο κουκούρια. 'Ο μικρός αυτός ήταν ίππρήτης σ' ένα φορτίο και πήγαινε τά κουκούρια κάποιου σπιτι. 'Από τη συ- κρησι αυτή τού καλόδι έβγαγε άπ' τά χέρια του κ' όλο τό περιεχόμενό του χύθηκε στο πεζοδρόμιο.

Τότε τό φουρναρόπουλο καταλαμπίσμενο γιά τί ζήτμα πού είχε λάβει, άρχισε νά βρίζει την άφροσύνη άγνωστο, με τις χαριότερες φράσεις.

— Πρέπει νά ζήσης, παιδί μου, ότι στον τό- πο μου κανένας δέν θα πού μιλούσε μ' αυτό τον τρόπο.

— Και τί είσαι εκεί πέρα; τον ρώτησε ειρω- νικά ό μικρός.

— Βασιλεύς!... απάντησε γελώντας ό Γεώρ- γιος. Και συγχρόνως έβγαλε και τού έδωσε ένα ναυαίο, άφίνοντας τον με τό στόμα δλά- νοιζο άπ' την έκκληση.

'Όταν ύστερα από πολλές δυσκολίες κατάρθωσε ό Γεώργιος νά ίδρύση τό Βασιλικό θέατρο, παρενόησε συχνά γιατί δέν έπήγαινε ή καλύτερή τάζις των 'Αθηνών στις παραστάσεις.

Πολλές φορές μάλιστα έκανε αισιθηρές παρατηρήσεις σ' εκεί- νους με τους όποιους σινεδέτο κάπως.

— Δέν σας βλέπω στο θέατρο μου, τους έλεγε. Και όμως εγώ δέν τό έστρεψα γιά τον έαυτό μου.

Κι' όταν άργότερα αναγκάστηκε νά τό κλείσει, άπηγόρευσε νά τού ξαναμυλήσουν πιά γιά τό άνοιγμα του.

— Δέν τό σηκώνη ακόμα ό τόπος! έλεγε με πικρία στους φί- λους του.

Κάποτε πού ήλθε στας 'Αθήνας ό Ψυχάρης, παρουσιάστηκε και στο Γεώργιο.

— Και ποιά είνε αυτή ή γλώσσα πού ζητείτε νά επιβάλετε στο 'Ε- θνος; τον ρώτησε ό βασιλεύς.

— Αυτή πού μιλάει ό βασιλ'πας και ό λαός του, τού απάντησε έ- τιομύτητα ό άρχηγός τού γλωσσικού κινήματος.

Κι' ό Γεώργιος χαμογέλασε, μη μωφώντας νά καταλάβη πώς ήταν δυνατόν νά μιλή μιά γλώσσα... πού δέν την έννοώζει!...

'Όταν άναγορεύσε κάποτε γιά τό ξεσημακό ό Γεώργιος, ό ό- πούργος των 'Εξωτερικών ενώ των άπομαρτεούσώ του ελεγε :

— Μόνον άν είνε απόλυτος άνάγκη, άν δηλαδή παρουσιαστή κα- νένα σοβαρό ζήτημα, θα σας είδοποιήσω. Θα προσπαθήσω όσο μπο- ρώ νά μη σας ένοχλήσω στο ταξείδι σας.

— Εγώμαι νά μη παρουσιαστή καμιά άνάγκη, απάντησε ό βα- σιλεύς. Θέλω όμως νά με κρατήσει ένήμερο των σπουδαιότερων ύπο- θέσεων. Μπορώ κ' άπέξω νά σας βοηθήσω, άν σας παρου- σιαστή καμιά δυσκολία.

Σχετικώς με τή σιζήτησι αυτή έλεγε άργότερα ό προ- ναφερθείς ύπουργός σέ μερικούς φίλους του :

— Εξήραμε τό μελέα μας με τό βασιλιά. 'Αν και βρισκόταν στην Ειρήνη, ένδιαφερόταν γιά όλα. Τα τηλε- γραφήματά του έρχόντουσαν τό ένα κοντά στο άλλο. Κάθε τόσο μας ρωτούσε γιά διάφορα ζητήματα και μās έσπελε οδηγίες. Πού εβίρασε καρώ νά άποσολέται με τις ύ- ποθέσεις τού Κράτους, αυτό, γιά μένα τουλάχιστον, είνε άκατανοητό. Για νά ποτμε όμως την άλήθεια, πολλές φο- ρές χωρίς τις οδηγίες του θα τά θαλασσώναμε μόνι μας!